

ADRODDIAD BLYNYDDOL

CYDYMFFURFEDD Â'R SAFONAU IAITH GYMRAEG

2019-20

CYNNWYS

RHAGAIR	2
PWRPAS YR ADRODDIAD	2
TREFNIADAU GORUCHWYLIO A MONITRO CYDYMFFURFEDD	3
ASESIAD O GYDYMFFURFIAETH	4
Sgiliau Cymraeg Cyflogeion	9
Recriwtio i Swyddi Gwag a Newydd	11
Hyfforddiant Cymraeg i gyflogeion	12
Hyfforddiant ieithyddol ac ymwybyddiaeth iaith i gyflogeion	12
Cwynion	12

1. RHAGAIR

1.1. PWRPAS YR ADRODDIAD

Mae Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011 yn gosod dyletswydd ar Grŵp Llandrillo Menai (y Grŵp) i gydymffurfio â safonau mewn perthynas â'r Gymraeg. Mae safon yn egluro sut mae disgwyl i sefydliadau ddefnyddio'r Gymraeg mewn gwahanol sefyllfaoedd.

Yn unol â gofynion y safonau, dyma gyhoeddi adroddiad blynyddol 2019/20 y Grŵp ar ei weithrediad o'r Safonau Iaith Gymraeg. Mae'r safonau wedi eu rhannu'n bedwar maes:

- Cyflenwi gwasanaethau
- Llunio polisi
- Gweithredu
- Cadw cofnodion

Yn sgil derbyn ein hysbysiad cydymffurfio ar gyfer y Safonau Iaith Gymraeg, datblygwyd Polisi Iaith Gymraeg o'r newydd sy'n adeiladu ar y gwaith sy'n mynd rhagddi eisoes o fewn y Grŵp (dan yr hen Gynllun Iaith Gymraeg).

Rydym yn cydnabod pwysigrwydd darparu gwasanaeth cwbl ddwyieithog i ddysgwyr ac aelodau o'r cyhoedd. Yn benodol, mae'r Grŵp yn cydnabod pwysigrwydd datblygiadau uchelgeisiol a fydd yn meithrin amgylchedd a fydd yn hyrwyddo defnydd a thwf yr iaith Gymraeg ymhlith dysgwyr, staff a rhanddeiliaid allweddol.

Mae'r adroddiad yn amlinellu'r modd y bu i'r Grŵp gydymffurfio â Safonau'r Gymraeg yn ystod y cyfnod 1 Awst 2019 hyd at 31 Gorffennaf 2020. Dylid nodi bod y pandemig COVID-19 wedi cael effaith sylweddol ar y sefydliad yn ystod traean olaf cyfnod yr adroddiad hwn, gyda'r holl gampysau yn cau ar fyr rybudd ar 24ain Mawrth 2020 a phob gwasanaeth yn cael ei ddarparu o bell am gyfnod o rai misoedd. Fodd bynnag, er gwaethaf yr heriau a ddaeth yn sgîl hyn, gwnaethom barhau i sicrhau bod ein holl wasanaethau'n cael eu darparu yn ôl yr arfer yn ystod y cyfnod hwn.

Dyddiad Cyhoeddi: 31 Ionawr 2021

1.2. TREFNIADAU GORUCHWYLIO A MONITRO CYDYMFFURFEDD

Manylion cyswllt ar gyfer cyflwyno ymholiadau: SafonauCymraeg@gllm.ac.uk

Uwch-swyddog cyfrifol: Angharad Mai Roberts, Pennaeth Datblygu Dwyieithrwydd ac Adnoddau Dysgu

Trefniadau dirprwyo cyfrifoldebau gweithredol: Mae Panel Iaith y Grŵp yn goruchwyllo'r Polisi Iaith Gymraeg. Cynhelir cyfarfodydd Panel Iaith dwywaith y tymor. Bydd cadeirydd y Panel Iaith yn rhoadru gwybodaeth i Tîm Strategol y Grŵp a bydd y Rheolwr Datblygu Dwyieithrwydd yn mynychu cyfarfodydd Timau Rheoli yn ôl ar angen i ddiweddarau rheolwyr am unrhyw ddatblygiadau, arfer da, neu unrhyw feysydd/materion sydd angen sylw neu gefnogaeth bellach. Ystyrir bod pob aelod o staff yn gyfrifol am sicrhau cydymffurfedd â'r Safonau Iaith Gymraeg yn unol â Pholisi Iaith Gymraeg y Grŵp, ac mae ymwybyddiaeth o'r safonau yn rhan o'r hyfforddiant cynefino a roddir i bob aelod newydd o staff. Yn ogystal, mae sesiynau hyfforddiant ar y safonau yn cael eu cynnal yn rheolaidd ac mae modd i unrhyw aelod o staff archebu lle ar y cyrsiau hyn.

Monitro: Ymgymerir â'r gwaith monitro'n fewnol gan yr adran Datblygu Dwyieithrwydd. Gwneir hyn drwy ddulliau siopwr cudd (ymweliadau, galwadau ffôn, negeseuon e-bost, a gwaith pen ddesg e.e. gwirio dogfennau a chynnwys y cyfryngau cymdeithasol) gyda'r amcan o adnabod arfer dda a'r meysydd sydd angen cefnogaeth neu hyfforddiant ychwanegol. Gwneir y gwaith hwn unwaith y flwyddyn ac adroddir y canlyniadau a'r allbynnau i'r Panel Iaith a'r rheolwyr a'r penaethiaid perthnasol.

Yn ogystal, defnyddir canlyniadau gwaith monitro Comisiynydd y Gymraeg ac Adroddiad Sicrwydd Swyddfa Comisiynydd y Gymraeg i ddarparu safbwynt annibynnol, i adnabod arfer da a meysydd i'w gwella.

2. ASESAD O GYDYMFFURFIAETH

2.1. Cyflwyniad

Mae'n ddyletswydd arnom i lunio adroddiad blynyddol safonau'r Gymraeg, yn darparu gwerthusiad o'r modd rydym yn hybu a hwyluso cyfleoedd i ddefnyddio'r Gymraeg a sicrhau nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg o fewn ein sefydliad. Isod ceir grynodedb o'n cydymffurfiad a'r safonau yn ystod y cyfnod 1 Awst 2019 hyd at 31 Gorffennaf 2020.

2.2. Safonau Cyflenwi Gwasanaethau

Maes	Rhif Safon	Yn berthnasol i	Diweddariad (Rhagfyr 2020)	Datblygiad Pellach
Gohebiaeth (llythyrau, ymholiadau ac ati)	1-7	Pawb	<p>Arfer y Grŵp yw i ohebu yn gyffredinol yn ddwyieithog.</p> <p>Mae gan y Grŵp adran gyfieithu mewnol. Mae unrhyw ohebiaeth, neu dogfennau cyhoeddus, yn cael eu cyfieithu a/neu eu prawf ddarllen gan aelod o'r tîm cyfieithu er mwyn sicrhau cywirdeb iaith.</p> <p>Mae pob neges e-bost a yrrir o gyfeiriad e-bost y Grŵp yn cynnwys neges yn y troedyn yn nodi coesewir gohebiaeth yn y Gymraeg neu'r Saesneg, a ni fydd unrhyw oedi wrth ymateb i ohebiaeth a dderbyniwyd yn Gymraeg.</p> <p>Mae pob gohebiaeth Cymraeg gan unigolyn yn derbyn ymateb yn Gymraeg (oni bai bod y person wedi dweud nad oes angen ateb yn Gymraeg). Mae holl staff wedi derbyn arweiniad a/neu hyfforddiant ar hyn, gyda staff newydd yn derbyn arweiniad ar hyn mewn sesiynau cynefino staff.</p> <p>Cedwir gofnod o ddewis iaith pob dysgwr a phrentis cofrestredig ar systemau TGCh y Grŵp.</p>	Cynnal awdit mewnol i fonitro cydymffurfiad
Dogfennau a deunydd marchnata	37-38, 43-54	Staff adran gyda chyfrifoldeb marchnata	<p>Mae holl ddeunydd marchnata'r Grŵp ar gael yn ddwyieithog.</p> <p>Mae dogfennau a deunyddiau marchnata yn cael eu cyfieithu a/neu eu prawf ddarllen gan aelod o'r tîm cyfieithu er mwyn sicrhau cywirdeb iaith.</p> <p>Mae unrhyw beth a gynhyrchir yn gorfforaethol (prosbectysau ac ati) yn nodi ein bod yn hapus i dderbyn gohebiaeth yn Gymraeg neu yn Saesneg.</p>	

Gwasanaeth derbynfeydd	68-72	Gwasanaeth prif linellau cyswllt a derbynfeydd yn unig.	<p>Mae staff ar gael i ddarparu gwasanaeth Cymraeg yn nerbynfeydd holl gampysau'r Grŵp. Mae staff sy'n ddwyieithog yn gwisgo laniard 'Cymraeg' y Grŵp i gyfleu i ymwelwyr eu bod yn siarad Cymraeg ac yn gallu cynnig gwasanaeth derbynfa yn y Gymraeg.</p> <p>Arddangosir arwydd yn y derbynfeydd yn croesawu unigolion i ddefnyddio'r Gymraeg.</p> <p>Mae staff y derbynfeydd nad ydynt yn gwbl rhugl, neu â diffyg hyder, yn cael cynnig gwersi Cymraeg i ddatblygu eu sgiliau a'u hyder ymhellach.</p> <p>Mae trefniant mewn lle i aelod o staff arall ymateb ymholiad yn Gymraeg os yw'r unigolyn yn methu - staff Rhyl ac Abergele un ai yn cysylltu efo aelod o staff dwyieithog yn y llyfrgell neu drosglwyddo i Rhos.</p>	Cynnal awdit mewnol i fonitro cydymffurfiad
Galwadau ffôn	8-22	Gwasanaeth prif linellau cyswllt a derbynfeydd yn unig.	<p>Mae holl staff derbynfeydd yn cyfarch yn ddwyieithog wrth ateb galwad ar brif rif ffôn (neu ar un o'r prif rifau ffôn), neu ar unrhyw rifau llinell gymorth neu rifau canolfan alwadau.</p> <p>Mae'r prif wasanaeth (neu wasanaethau) ateb galwadau ffôn yn chwarae neges awtomatig dwyieithog i ddweud bod modd gadael neges yn Gymraeg.</p> <p>Mae trefniadau mewn lle yn Rhyl ac Abergele i drosglwyddo ymholiad i aelod o staff sy'n medru'r Gymraeg. Does dim angen trefniant tebyg yn CM a CMD.</p>	Cynnal awdit mewnol i fonitro cydymffurfiad
Gwefan	55-59	Tîm Marchnata	<p>Mae'r holl destun ar wefan y Grŵp ar gael yn Gymraeg. Mae pob tudalen Gymraeg ar y wefan yn gweithredu'n llawn. Mae'r wefan yn nodi'n glir ar y dudalen Saesneg fod y dudalen hefyd ar gael yn Gymraeg ac yn darparu dolen uniongyrchol at y dudalen Gymraeg ar y dudalen Saesneg.</p> <p>Mae cyfleuster sgwrsio wedi ei ychwanegu i'n gwefan yn ystod cyfnod yr adroddiad hwn, ac mae'r cyfleuster ar gael yn y Gymraeg. Mae unrhyw neges sy'n cael ei dderbyn trwy'r cyfleuster sgwrsio Cymraeg yn derbyn ymateb yn y Gymraeg.</p>	Mae'r adran farchnata ar hyn o bryd yn datblygu gwefan newydd i'r Grwp ac fe fydd y cynnwys yn cael ei wirio am gydymffurfiaeth.

			<p>Tynnodd adroddiad monitro Comisiynydd y Gymraeg ein sylw at ambell dudalen ar ein gwefan lle roedd delwedd gyda thestun Saesneg yn cael ei gynnwys ar y dudalen Gymraeg. Mae'r tîm marchnata wedi derbyn cyngor ac arweniad ar hyn, ac mae cynnwys y wefan wedi cael ei wirio a lle'r oedd angen mae delweddau wedi cael eu newid am rai gyda thestun Cymraeg arnynt.</p>	
Cyfyngau cymdeithasol	62-63	Tîm Marchnata a staff adran gyda chyfrifoldeb marchnata.	<p>Mae pob neges yn cael ei gyhoeddi yn ddwyieithog ar yr holl blatfformau cyfyngau cymdeithasol swyddogol y Grŵp.</p> <p>Tynnodd adroddiad monitro Comisiynydd y Gymraeg ein sylw at ambell neges ar ein cyfyngau cymdeithasol lle'r oedd y neges yn ddwyieithog ond y ddelwedd oedd yn cyd-fynd a'r neges yn cynnwys testun Saesneg yn unig. Mae'r tîm marchnata wedi derbyn cyngor ac arweniad ar hyn.</p> <p>Pan fydd unigolion y cysylltu trwy'r cyfyngau cymdeithasol yn y Gymraeg maent yn derbyn ateb yn y Gymraeg.</p> <p>Mae nifer cynyddol o gyfrifon adrannol yn creu eu creu ar y cyfyngau cymdeithasol, sy'n cael eu gweinyddu gan staff adrannol yn hytrach na'r tîm marchnata. Mae holl staff y Grŵp yn ymwybodol o'r angen i gydymffurfio a'r safonau iaith wrth gyhoeddi negeseuon ar unrhyw gyfrifon sy'n gysylltiedig â'r Grŵp.</p>	Mae gwaith ar y gweill i gofnodi'r holl gyfrifon sy'n gysylltiedig â'r Grŵp, ar draws yr holl blatfformau ac ar draws yr holl adrannau, er mwyn gallu monitro a chefnogi staff gyda chydymffurfiad.
Cyfarfodydd	24-36	Pawb	<p>Defnyddir staff yr adran gyfieithu i ddarparu gwasanaeth cyfieithu ar y pryd mewn cyfarfodydd a digwyddiadau cyhoeddus, a chyfarfodydd adnoddau dynol e.e. cyfweiliadau. Ar adegau pan nad oes staff mewnol ar gael, defnyddir gwasanaeth cwmni cyfieithu allanol.</p> <p>Yn ystod y pandemig mae'r mwyafrif o gyfarfod wyneb-yn-wyneb wedi dod i ben a dulliau rhithiol yn cael eu defnyddio yn hytrach. Oherwydd natur sydyn y cloi, nid oedd gennym gyfleuster cyfieithu ar y pryd yn ei le ar gyfer cyfarfodydd ar-lein am gyfnod, ac o ganlyniad nid oedd pob cyfarfod yn gwbl ddwyieithog. Fodd bynnag, roedd pawb a oedd yn bresennol yn rhydd i gyfrannu at gyfarfodydd yn yr iaith o'u dewis. Erbyn hyn, er mwyn gallu cynnig gwasanaeth cyfieithu ar y pryd mewn cyfarfodydd rhithiol, mae'r Grŵp wedi buddsoddi mewn trwydded Zoom sy'n caniatâu cyfieithu ar y pryd.</p>	

2.3. Safonau Llundio Polisi

Maes	Rhif Safon	Yn berthnasol i	Diweddariad (Rhagfyr 2020)	Datblygiad Pellach
Llundio polisi neu addasu polisi sydd eisoes yn bodoli	94-104	Grŵp Tîm Rheoli, Panel laith, Cyfarwyddwr Cwricwlwm ac Ansawdd, Rheolwyr Maes Rhaglen	<p>Mae pob polisi newydd a phob polisi sy'n cael ei addasu yn cael ei asesu ar gyfer effaith ar y Gymraeg. Mae ffurflen yn cofnodi'r asesiad yn cael ei gynnwys yn y ddogfen polisi. Mae pob asesiad o'r fath yn cael ei graffu arno yn y Panel laith.</p> <p>Mae'r Grŵp Cwricwlwm Strategol yn ystyried unrhyw newidiadau i gyrsiau neu gyflwyno cyrsiau newydd. Fel rhan o'r broses honno mae gofyn ystyried yr effaith ar y Gymraeg.</p>	Yn dilyn cyhoeddiad y ddogfen 'Safonau Llundio Polisi: Creu cyfleoedd i ddefnyddio'r Gymraeg a pheidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg: Dogfen gyngor arferion da', a'r digwyddiad 'Safonau Llundio Polisi - arweiniad gyrrff cyhoeddus', gan swyddfa'r Comisiynydd ar y 21ain Hydref 2020, mae angen sicrhau bod y wybodaeth yn cael ei rhaedrau i'r Grŵp Cwricwlwm Strategol a'r Tîm Polisi.

2.4. Safonau gweithredu

Maes	Rhif Safon	Yn berthnasol i	Diweddariad (Rhagfyr 2020)	Datblygiad Pellach
Gohebiaeth a cyhoeddiadau (llythyrau, dogennaeth, ymholiadau ac ati)	105 112-118	Pawb	Arfer y Grŵp yw gohebu yn gyffredinol yn ddwyieithog. Pan dderbynnir gohebiaeth yn y Gymraeg atebir hwnnw yn y Gymraeg.	
Arwyddion a deunyddiau ar y waliau	150-151	Pawb	<p>Mae'r holl ddeunydd swyddogol sy'n mynd ar waliau'r coleg yn ddwyieithog.</p> <p>O dro i dro gwelir rhai arwyddion brys/dros-dro yn mynd i fyny yn unwaith Saesneg ond mae digwyddiadau o'r fath wedi lleihau wrth i ymwybyddiaeth gynyddu ymysg staff o'r angen i sicrhau bod negeseuon o'r fath angen bod yn ddwyieithog.</p>	Cynnal awdit mewnol i fonitro cydymffurfiad

Meddalwedd cyfrifiadurol a Systemau ar-lein	127-133	Pawb	<p>Mae gan bob aelod o staff fynediad at feddalwedd gyfrifiadurol ar gyfer gwirio sillafu a gramadeg y Gymraeg.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mae pob peiriant ar rwydwaith y coleg yn cynnwys pecyn Cysgliad • Mae pawb sydd wedi derbyn offer gan y Grŵp i weithio o adref yn ystod yr argyfwng COVID wedi derbyn offer sy'n cynnwys pecyn Cysgliad • Mae staff a dysgwyr wedi derbyn gwybodaeth am sut i lawrlwytho'r pecyn Cysgliad am ddim i'w offer personol <p>Mae staff y Grŵp yn defnyddio ystod o systemau cyfrifiadurol ar gyfer eu gwaith bod dydd. Mae unrhyw systemau sydd wedi eu datblygu yn fewnol gan y Grŵp ar gael yn Gymraeg. Lle defnyddir systemau gan gwmnïau allanol, defnyddir rhai sydd ar gael yn Gymraeg/ddwyieithog lle bo hynny bosib, gan gynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Porth y Grŵp - mewnrwyd y Grŵp • eDrac - system monitro dysgwyr • My View - system cofnodi gwyliau, salwch, absenodebau • STEPS - system cofnodi datblygiad staff 	
Hyfforddiant i staff	135-140	Pawb	<p>Mae'r Grŵp yn defnyddio system gyfrifiadurol STEPS i reoli hyfforddiant staff. Mae'r rhaglen STEPS ar gael yn Gymraeg. Mae'r rhaglen yn cofnodi'r holl hyfforddiant sydd ar gael yn fewnol, gyda chyfleuster i staff archebu le ar unrhyw gwrs/sesiwn hyfforddi sy'n cael ei hysbysebu. Mae'r system hefyd yn nodi os yw'r cwrs/sesiwn hyfforddi ar gael yn Gymraeg neu'n ddwyieithog, mae hyn yn galluogi staff i ddewis cyfrwng iaith eu hyfforddiant.</p> <p>Cynigir ystod o gyrsiau yn ymwneud a'r Gymraeg, gan gynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gwersi Cymraeg Gwaith i staff sydd eisïau datblygu eu sgiliau Cymraeg, Mae gwersi ar gael ar gyfer pob lefel gallu. • hyfforddiant ar safonau'r Gymraeg • Hyfforddiant Sgiliaith yn ymwneud ag addysgu/asesu'n ddwyieithog 	<p>Mae'r adran Datblygu Dwyieithrwydd yn datblygu pecyn e-ddysgu rhyngweithiol i staff ar ymwybyddiaeth iaith. Bydd dau becyn ar gael - un ar gyfer staff dysgu ac un ar gyfer staff cefnogi busnes. Disgwylir bydd y pecyn yn barod erbyn Mehefin 2021.</p>

			<p>Mae ystod eang o gyrsiau yn cael eu darparu'n Gymraeg neu'n ddwyieithog trwy gydol y flwyddyn.</p>	
Penodi staff newydd	145-148	Rheolwyr Maes Rhaglen	<p>Mae gan y Grŵp Cod Ymddygiad ar gyfer Recriwtio sy'n amlinellu'n glir y disgwyliadau o ran sefydlu statws y Gymraeg naill ai fel sgil hanfodol neu ddymunol ar gyfer pob penodiad newydd. Mae'r cod ymarfer hwn yn rhan annatod o gydymffurfio â'r Safonau Iaith Gymraeg, ac mae'n berthnasol i bob penodiad newydd (ac unrhyw swyddi gwag).</p> <p>Mae pob aelod o staff newydd yn mynd trwy broses cynefino. Yn ystod y cyfnod hwn byddent yn derbyn cyflwyniad gan yr adran Datblygu dwyieithrwydd ar ymwybyddiaeth iaith, trosolwg o'r safonau, a dull gweithredu'r Grŵp o ran y Gymraeg a dwyieithrwydd.</p>	<p>Mae'r Grŵp yn y broses o ddatblygu ymhellach y broses fewnol o gymeradwyo swydd newydd a'r arweiniad a roddir ar gyfer y broses yma er mwyn sicrhau bod ystyriaeth lawn yn cael ei roi i anghenion iaith y swydd.</p>
Cyflogai	106-144	Pawb	<p>Mae gan y Grŵp system cyfrifiadurol i gofnodi sgiliau iaith pob aelod o staff. Yn ogystal, mae'r system yn cofnodi dewis iaith staff. Mae gan bob aelod o staff fynediad i'r cyfrif personol ar y system ac yn gallu newid neu ddiweddarau'r wybodaeth yn rhwydd.</p> <p>Mae holl wasanaethau, prosesau a dogfennaeth sy'n ymwneud a chyflogaeth staff ar gael yn Gymraeg.</p> <p>Defnyddir system gyfrifiadurol My View i gofnodi gwyliau, absenoldebau, ac oriau gwaith hyblyg, ac mae'r system hwn ar gael yn y Gymraeg.</p> <p>Darperir pob aelod o staff sy'n ddwyieithog gyda laniard 'Cymraeg' y Grŵp a disgwylir i bob aelod o staff wisgo'r laniard tra yn eu gwaith.</p> <p>Mae'r staff hynny nad ydynt yn rhugl yn cael y cyfle i fynychu cyrsiau Cymraeg Gwaith yn ystod eu horiau gwaith.</p>	<p>Atgoffa holl staff i ddiweddarau manylion sgiliau a dewis iaith ar system 'My View' y Grŵp.</p>

2.5. Sgiliau Cymraeg Cyflogeion

Mae'r tabl isod yn amlinellu'r wybodaeth sydd gan y Grŵp ynglŷn â sgiliau iaith Gymraeg ei staff:

	Math o sgiliau iaith Gymraeg	Nifer y staff	Rhugl		Canolradd		Sylfaenol		Dim Cymraeg		Dim gwybodaeth sgiliau	
Coleg Llandrillo												
1.1	Deall	436	52	12%	36	8%	147	34%	86	20%	115	26%
1.2	Siarad		49	11%	49	11%	138	32%	106	24%	94	22%
1.3	Ysgrifennu		41	9%	41	9%	121	28%	133	31%	100	23%
Coleg Menai a Meirion-Dwyfor												
2.1	Deall	416	213	51%	25	6%	36	9%	14	3%	128	31%
2.2	Siarad		208	50%	25	6%	40	10%	15	4%	128	31%
2.3	Ysgrifennu		182	44%	35	8%	50	12%	21	5%	128	31%
Gwasanaethau Academaidd												
3.1	Deall	238	104	44%	14	6%	50	21%	22	9%	48	20%
3.2	Siarad		101	42%	11	5%	48	20%	28	12%	50	21%
3.3	Ysgrifennu		94	39%	13	5%	44	18%	37	16%	50	21%
Gwasanaethau Corfforaethol												
4.1	Deall	211	50	24%	16	8%	49	23%	44	21%	52	25%
4.2	Siarad		48	23%	13	6%	44	21%	52	25%	54	26%
4.3	Ysgrifennu		45	21%	10	5%	43	20%	60	28%	53	25%
Busnes@												
5.1	Deall	239	106	44%	22	9%	41	17%	27	11%	43	18%
5.2	Siarad		104	44%	16	7%	46	19%	29	12%	44	18%
5.3	Ysgrifennu		90	38%	21	9%	41	17%	42	18%	45	19%
Grŵp Llandrillo Menai												
6.1	Deall	1540	525	34%	113	7%	323	21%	193	13%	386	25%
6.2	Siarad		510	33%	114	7%	316	21%	230	15%	370	24%
6.3	Ysgrifennu		452	29%	120	8%	299	19%	293	19%	376	24%

2.6. Recriwtio i Swyddi Gwag a Newydd

Yn ystod cyfnod yr adroddiad hwn hysbysebwyd 153 o swyddi a gwnaed 93 penodiad. Roedd gan 82% o unigolion a benodwyd i swyddi sgiliau Cymraeg, 54% yn ystyried eu hunain yn gwbl rugl.

	Nifer y swyddi wedi eu hysbysebu	Nifer a chanran y swyddi 'Cymraeg yn ddymunol'		Nifer a chanran y swyddi 'Cymraeg yn hanfodol'		Nifer penodia dau	Nifer a chanran yr unigolion rhugl yn y Gymraeg wedi eu penodi		Nifer a chanran yr unigolion wedi eu penodi gyda rhwyfaint o sgiliau Cymraeg *	
		Nifer	Canran	Nifer	Canran		Nifer	Canran	Nifer	Canran
Gwasanaethau Academaidd	29	15	52%	14	48%	16	13	81%	1	6%
Gwasanaethau Corfforaethol	13	10	77%	3	23%	7	3	43%	2	29%
Business@	19	8	42%	11	58%	11	8	73%	2	18%
Coleg Llandrillo	41	40	98%	1	2%	31	6	19%	17	55%
Coleg Menai a Meirion Dwyfor	54	18	33%	36	67%	31	24	77%	4	13%
Grŵp Llandrillo Menai	156	91	58%	65	42%	96	54	56%	26	27%

*(Ile gwnaed penodiad)

2.8. Hyfforddiant Cymraeg i gyflogeion

Rhestrir isod nifer y cyflogai wnaeth fynychu hyfforddiant galwedigaethol penodol yn y Gymraeg yn ystod cyfnod yr adroddiad. Dylid nodi bod ffocws ein rhaglen hyfforddi wedi newid yn sgil y pandemig, gyda'r prif ffocws ar addasu dulliau gweithio/addysgu yn ystod y cyfnod clo.

Maes Hyfforddiant	Nifer y digwyddiadau	Nifer y digwyddiadau dwyieithog	Canran y digwyddiadau dwyieithog	Nifer wedi mynychu sesiynau dwyieithog	Canran o gyfanswm y staff a fynychodd y cwrs a fynychodd y fersiwn ddwyieithog
Delio â'r cyhoedd	3	3	100%	21	100%
Cynefino staff	14	14	100%	116	100%
Iechyd a diogelwch	55	11	20%	164	21%
Iechyd a diogelwch (ar-lein)*	28	28	100%	2642	100%

*cyrсияu ar-lein dwyieithog

2.9. Hyfforddiant ieithyddol ac ymwybyddiaeth iaith i gyflogeion

Yn ogystal a'r hyfforddiant galwedigaethol, cynhaliwyd nifer o sesiynau hyfforddi eraill yn ymwneud a'r Gymraeg:

Maes Hyfforddiant	Nifer y staff wedi mynychu
Cymraeg Gwaith	33
Safonau Iaith Gymraeg	15
Hyfforddiant Seren Iaith	10
Twlcit dwyieithrwydd	12
Ymwybyddiaeth iaith	53

2.10. Cwynion

Ni dderbyniodd y Grŵp unrhyw gwynion a oedd yn ymwneud â'n cydymffurfedd â'r safonau iaith Gymraeg yn ystod y flwyddyn 2019-20. Os daw unrhyw gwynion i law ymdrinnir â hwy yn unol â'n polisi cwynion. Mae copi o'r polisi cwynion ar gael ar ein gwefan.